

Toespraak tijdens de uitvaartplechtigheid naar aanleiding van het overlijden van Benno Houweling (Gouda, 30 juli 2019 / crematie: Gouda, 7 augustus 2019).

In 1969, nu dus vijftig jaar geleden, leerden Benno en ondergetekende, Wim Robben, elkaar kennen via onze belangstelling voor het werk van de 'Stichting voor Geweldloze Weerbaarheid' die 3 jaar daarvoor opgericht was.

Die belangstelling kwam voort uit onze gewetensbezwaren tegen deelname aan geweld in het kader van de militaire dienstplicht. Gandhi en M.L.King waren inspirerende voorbeelden voor ons. Ze lieten zien dat er ook andere methoden waren om met problemen en conflicten om te gaan. Dit sprak ons aan.

We kwamen elkaar tegen tijdens de vergaderingen van de Werkgroep Voorlichting. Benno werd beheerder van de bibliotheek, ik werd redactielid van het tijdschrift. Naarmate de jaren vorderden kwamen we samen in het bestuur en werd ook Benno redactielid. In de jaren '90 ging de organisatie SVAG heten. Dat was de afkorting van 'Stichting voor Actieve Geweldloosheid'.

Er is een dik boek te vullen met wat er in die 50 jaar allemaal, samen met heel veel anderen, in gang gezet is. Ik hoop het over 2 jaar klaar te hebben als de organisatie 55 jaar bestaat.

Het was altijd een plezier om met Benno samen te werken. Ik kan me niet één voorbeeld herinneren waarin we tegenover elkaar stonden of er sprake was van een negatieve reactie naar elkaar. Benno was wel wat meer de bedachtzame en de wijze. Ik wat meer de eigenwijze en activistische.

Hij was een van de pijlers onder onze organisatie, maar dat niet alleen.

Chris Geerse van Pais vroeg me om uit te spreken hoezeer zij Benno gewaardeerd hebben als:

- bestuurslid van 'Vredesbeweging Pais', tevens als contactpersoon met de SVAG.
- redacteur van het 'VredesMagazine' namens Vredesbeweging Pais.
- bestuurslid van het 'Museum voor Vrede en Geweldloosheid' namens de SVAG, en contactpersoon bij 'VredesMedia'.

Dit alles gezegd hebbende is er nog een element dat ontbreekt. Daarvoor wil ik even Hans Feddema* erbij halen, de voorzitter van de SVAG. (*Na zijn waardering voor Benno te hebben uitgesproken geeft Hans de 'Gandhi Vredesduif'** door aan Benno via het beeldje op zijn kist te plaatsen, gevolgd door onderstaande toelichting.)

**De Gandhi Vredesduif heb ik, ondergetekende, als eerste in 1994 mogen ontvangen op initiatief van geestverwant Marcel Messing. Het idee was dat het beeldje om de paar jaar doorgegeven wordt aan iemand in Nederland die zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt voor de geweldloosheid in de traditie van Mohandas K.Gandhi (1869-1948).

Benno is de 14^e persoon die de vredesduif ontvangt. Voor het komende half jaar of langer

zal de duif in de huiskamer van Annet, de partner van Benno, vertoeven.

Wim Robben (secretaris van de SVAG) / Gouda, 7 augustus 2019.